

Sikeres Kárpát-medencei gazdafórum

FOTÓ: EMGESZ

A Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma Szekszárdon tartotta legutóbbi ülését. Csomortányi Istvánnal, az EMGESZ elnökével az eddigi közös munkáról és a fejlesztési tervekről beszélgettünk.

– **Az EMGESZ egy éve tagja a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának, a KEF-nek. Milyen tapasztalatai voltak az eddigi közös munkának?**

– A szövetség kapcsolata a KEF-fel jóval régebbi és gyakorlatilag már az egyeztető fórum második ülésén, 2013-ban is jelen voltunk. Igaz, akkor még egyesületként működtünk. Megfigyelői státusban ugyan, de azóta valamenynyűi ülésen részt veszünk, és folyamatos jelenlétünkkel is igazoljuk a Kárpát-medencei magyar–magyar gazda-együttműködés melletti elkötelezettségünket. Habár több erdélyi ellenérdekelt is akadt teljes jogú tagságunk megakadályozására, az időközben szövetségé fejlődött egyesületünk immár több mint egy esztendeje teljes jogú tagja a KEF-nek. A Kárpát-medencei gazdafórum legnagyobb vívmánya, hogy a külhoni gazdák legfontosabb találkozási alkalmává vált. Másrészt az alapító szervezetek és a KEF szervezőinek érdeme, hogy a fórum méretét illetően megtalálták az egészséges egyensúlyt. Egy-két kivételtől eltekintve valamennyi fontos külhoni gazdaszervezet jelen van a fórumon, így minden ülésen pontos képet kapunk az adott területek gondjairól, lehetőségeiről. Úgy gondolom, egy olyan nagy múltú és fontos erdélyi szervezetnek, mint az RMGE Marosnak szintén ott a helye, és reméljük, a közeljövőben ez is megoldódik.

– **A KEF-fel kapcsolatban sok várakozás fogalmazódott meg a határon túli magyar gazdaegyesületek körében. E fórumokon miben tudják támogatni a külhoni gazdákat?**

– Egyre többet várunk a KEF-től, hiszen jól látszik, hogy a Kárpát-medencei magyarság előtt olyan lehetőségek nyílnak meg, amelyekről korábban álmodni sem mertünk. Gondolok itt például a kibontakozó külhoni gazdaságfejlesztési tervekre. A tavalyi évtől a KEF-et gondozó Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) kiterjesztette a kamarai pártoló tagság lehetőségét a külhoni gazdákra is. Az anyaországi gazdák esetében ez több közvetlen előnyvel jár, például az üzemanyagvásárlás esetében. De talán a legfontosabb a NAK által működtetett falugazdász-hálózat. A több mint hatszáz szakember első számú feladata a gazdák adminisztrációs terheinek könnyítése és a szakmai tanácsadás.

– **Az egyeztetőfórum továbbítja a Kárpát-medencei gazdaszervezetek javaslatait a magyar kormány irányába. Legutóbbi ülésükön milyen fontosabb javaslatok fogalmazódtak meg?**

– Téma volt a kamarai tagság kibővítése és az itthoni elérhetővé tétele. Javaslatként fogalmazódott meg, hogy a nálunk is jelen lévő magyarországi vállalatokon keresztül bizonyos kedvezményeket lehetne adni a gazdáknak. Ugyanakkor konkrét gyakorlati kérdés a magyar jégkárenyhítő rendszer Kárpát-medencei ki-szélesítése. Erről már tárgyalások zajlanak Kárpátján is. Első lépésben, ha a védrendszer csupán egy 30–60 kilométeres sávban lépné át az országhatárt, ez már a partiumi magyar gazdák nagy részének is védelmet jelentene. Egyúttal a határ menti magyar oldal védettségét is erősítené, hiszen a hatékonyság nagy-

Csoportkép Kárpát-medencei gazdákkal: Magyarország figyel a külhoni termelők elvárásaira

ban függ a széljárástól is. Ezért könnyen előfordulhat, hogy a partiumi oldalról származó hatóanyag védené a határ túloldalát.

– **Milyen esély van arra, hogy a határok által elválasztott nemzetrészek gazdái közös programokban gondolkozzanak?**

– Már említettem az Erdélyben is elkezdődött gazdaságfejlesztési tervet. Délvidék, Kárpátalja, Muravidék, Drávaszög és Felvidék esetében is elindultak a programok. A tapasztalat azt mutatta: a Mezőségen elindult támogatási rendszer pályázatait több mint 80 százalékban a gazdák igényelték. Világos, hogy a következő időszakban is a vidék a hangsúlyos, hiszen a legnagyobb hatékonysággal és a legátfogóbb közösségi haszonnal ezek a támogatások járnak. Feladatunk, hogy jelezzük, mire lenne igény. Itt elsősorban egyéni támogatásokról van szó, de fontos feltételnek látom, hogy a támogatások az egész közösségnek hozzanak hasznot. Ugyanakkor fontos szempontnak tartjuk a termőföld megtartását és új munkahelyek teremtését.

– **Az EMGESZ keretében működő erdélyi gazdaegyesületek számos magyarországi tapasztalatcserén vettek részt. Mennyire hasznosíthatóak ezek Erdélyben?**

Javaslatként fogalmazódott meg, hogy a nálunk is jelen lévő magyarországi vállalatok kon keresztül bizonyos kedvezményeket lehetne adni a gazdáknak.

– Jóformán minden nagyobb kiállításra el tudjuk vinni a gazdákat. Így ott vagyunk valamenynyű AgroMash Expón, a különböző szakmai bemutatókon és a helyi érdekeltségű, hagyományörzéshez kötődő rendezvényeken is. Tavaly egyesületeink és maga a szövetség is komoly sikereket tudhatott magáénak az OMÉK-en való részvétellel. Egyébként épp egy szakmai tanulmányút eredménye a helyi termékekkel kapcsolatos érmelléki mozgalom is. Konkrét eredményként tudunk felmutatni olyan vállalkozásokat, amelyek az itt szerzett kapcsolatok segítségével tudtak gyarapodni és kibontakozni: ilyen például az ország legnagyobb, a dél-bihari térségben működő libafarmja, amelyhez a tojóállomány a Hortobágyról érkezett. Fontosak ezek a kapcsolatok, hiszen sok mindenben számíthatunk egymásra.

– **Erdélyben nagy reményeket táplálnak a megerősítésre váró falugazdász-hálózat iránt. Miként teheti ez sikeressé a gazdákat?**

– Bukarest nem érti az erdélyi gazdák problémáit, mert az önálló családi gazdaság jellemzően erdélyi műfaj. A több ezer hektáron termelő nagyvállalatok ebből a szempontból sokkal jobban állnak: mintha a törvényi szabályozás is a szerint alakulna, hogy nekik mi a jó. Az is világos, hogy a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) kapacitását meghaladja a gazdákkal való folyamatos kapcsolattartás. Vannak munkatársaik, akik lelkiismeretesekek, és megpróbálnak mindenben segíteni. De olyanok is vannak, akik csak azt lesik, hogyan szabadulhatnak meg az ügyfelektől. Éppen ezért nem is kérdés, hogy szükség van-e a falugazdászokra. Feladatuk lenne a területalapú támogatásokkal kapcsolatos tanácsadás. Azért, hogy mire a gazda az igénylést rögzítő APIA-s alkalmazotthoz jut, már nagyjából meglegyenek a szükséges iratai, és tudja, mit igényeljen ahhoz, hogy a legnagyobb támogatást nyerje el. Feladatuk lenne a pályázati tanácsadás is, hiszen még mindig ez a legegyszerűbb módja a fejlesztésnek. Csak éppen tudniuk kellene a gazdáknak, hogy mikor és mire érdemes pályázniuk. Kiemelném a szakmai tanácsadást is, hiszen sok olyan kérdés merülhet fel a növényvédelemmel, a vetőmagokkal, vagy az állattartással kapcsolatban, amelyek bizony sokba kerülhetnek, ha hiányoznak a megfelelő válaszok. És végül feladatuk lenne a közösségépítés, hiszen falvaink több évszázados közösségei megőrzendő értéket jelentenek és döntően a mezőgazdasági tevékenységekhez kötődnek. Itt valóban csupán a létszám a kérdés, mert úgy látom, van alkalmas erdélyi magyar szakmbergárda.

KISRÉTI ZSOMBOR

Ülésezett a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához az elmúlt időszakban 152 pártoló tagsági igény érkezett a határon túli magyar gazdálkodóktól. Közülük 144 pártoló tagot már soraiban tudhat a kamara, míg nyolc személy jelentkezése elbírálás alatt van – derült ki a KEF Szekszárdon tartott ülésén, amelyen – az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács képviseletében – részt vett Mátyás Jenő és Tiboldi László, az EMNT országos alelnökei. A KEF plenáris ülésén Tiboldi László beszámolt az EMNT elmúlt évi tevékenységéről, valamint ismertette a szervezet idei cselekvési tervét. „Az EMNT a Gazdasági és Vidékfejlesztési Szakbizottságán keresztül végzi a gazdasági szakterülethez kötődő koordinációs munkáját. Szakmai konfe-

renciák szervezésével, tanácsadási munkával és tanulmányutak lebonyolításával is foglalkozunk” – jelentette ki Tiboldi, aki meghívta a KEF tagjait az idén is megszervezésre kerülő Bálványosi Nyári Szabadegyetemre és Diáktáborba, amelynek az EMNT kiemelt partnere. Beszámolója végén az EMNT országos alelnöke kitért az anyaországi országgyűlési választást megelőző regisztrációs kampányra és a levélzavazatok begyűjtési folyamatára, amelynek kapcsán elmondta: az EMNT a magyar nemzeti politika és a kormánypártok legmegbízhatóbb partnereként mintegy 70 ezer levélzavazatot gyűjtött be – biztonságos körülmények között juttatva el azokat a főkonzulátusokra.